

Belvedere Resources Finland Oy
PL 10
86801 PYHÄSALMI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kouvervaara

Hakija Belvedere Resources Finland Oy
Helsinki

Yhteystiedot:

PL 10
86801 PYHÄSALMI
puh. 040 5812607

Lisätietoja antaa:

Shantimoy Chakraborty, p. 040 5812607

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 10.9.2009 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 21.9.2009; 1.3.2010; 18.3.2011; 23.10.2012.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 5.11.2009 esteettömyystodistus
- 30.3.2010 maanomistaja-, pinta-ala-, rajanaapuri- ja tilatiedot
- 18.4.2011 kartat, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aratiedot
- 22.11.2012 selvitys erityisestä syystä valtauksen suorittamiseksi (sähköisenä)

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kuusamo (305)

KaivNro 8807/1; valtausalueen nimi: Kouervaara

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-409-4-26	Kouervaara	Kesäniemi	45,13
305-416-42-19	Tuiskutar	Rukajärvi	27,25
305-416-42-24	Ritola	Rukajärvi	5,58
305-416-42-27	Valtio-Lahdenperä	Rukajärvi	0,03
305-416-42-31	Metsä-Ritola	Rukajärvi	7,84
		Yhteensä ha	85,83

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haettu valtausalue sijaitsee Oivangin paliskunnan poronhoitoalueella ja Kouervaara lehdot ja suot - nimisellä Natura-alueella (FI1101603) sekä luonnonsuojelualueella (YSA117689).

Haettu valtausalue sijaitsee Kuusamon oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osin luonnonsuojelualueella (SL-2, osin Natura-alueella) ja osin maa- ja metsätalousalueella, joille on osoitettu varaus paikalliselle ulkoilureitille.

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 31.12.2008. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain mukaan kysymyksessä valtauksen este. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Haetulle alueelle on myönnetty lomarakennuksen rakennusluvut kiinteistöille RN:o 4:26 ja RN:o 42:24 Rukajärven kylässä, molemmat rakennukset on käyttöönotettu v. 2001 ja 2005.

Hakija on rajannut valtausalueella sijaitsevan rakennuksen valtausalueesta 18.4.2011 toimittamassaan täydennyksessä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: koboltti, kulta, kupari.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 16.5.2011 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 14.6.2011 saakka alueen kunnanvirastossa sekä ministeriön tai Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 14.6.2011.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8807/1 Kouvervaara

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös alueen paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska valtausalue on pieni ja asianosaiset ovat tiedossa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Oulun hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Niklas Vartiainen
ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakijalla on ollut valtausoikeus nyt haettavalla alueella. Hakija aikoo jatkaa tutkimustöitä selvittääkseen mahdollisuutta hyödyntää alueen malmia.

Valtausalueella on tehty laajoja geofysikaalisia mittauksia ja timanttikairauksia. Alueella on tehty 15 timanttikairausreikää, yhteensä 1420,40 m. Geofysikaalista magneettista maastomittausta on tehty n. 11 linja-km. Lisäksi on tehty koko alueen kattava TEM-mittaus.

Tutkimustyöt antavat viitteitä siitä, että Kouvertvaaran valtauksen kulta-koboltti-kupari-mineralisaatio jatkuu syvemmälle. Malmion geologisen rakenteen ja määrän selvittämiseksi tarvitaan lisää kairaustöitä.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Alkuvaiheessa on suunniteltu tehtäväksi timanttikairausta ja geofysiikan tutkimuksia, sitten rikastuskokeita ja näiden jälkeen mahdolliset kaivospiiri- ja ympäristölupahakemukset.

Toimenpide	Toimenpiteen määrä	Huom.
Timanttikairaus	n. 1 500 m	
Geofysiikka	n. 15 linja-km	
Rikastuskoe	300 kg	Kairasydämien malmiosasta tai paljastumasta
Kaivospiirihakemus		
Ympäristölupahakemus		

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kuusamon kaupunki

Haettu valtausalue sijaitsee Kouervaarassa Rukajärven ja Kesäniemen kylien alueella. Kuusamon oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu luonnonsuojelualue (SL-2) sekä paikallinen, merkittävä ulkoilureittivaraus (talvisin latu, kesäisin polkupyöräreitti) halkaisee haetun alueen. Haettu valtausalue sijoittuvat maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, joka on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen. Alue on kuitenkin tärkeä kehitettäessä Kuusamon kaupunkia luontomatkailualueena sekä tärkeää loma-asumiseen soveltuvaa aluetta. Lisäksi Rukan osayleiskaavan ja Kitkajärven rannan välisen alue on merkitty selvitysalueeksi (SE), jolla selvitetään, onko alueella tarvetta tai mahdollisuutta yleiskaavan laatimiseen.

Kaupunginhallitus on 4.5.2009 §:ssä 113 päättänyt käynnistää osayleiskaavan laatimisen Kirkonseudun, Oivangin ja Rukan osayleiskaavojen ja Kitkajärven rannan väliselle alueelle. Kaavatyössä selvitetään mm. sekä pysyvän että loma-asumisen sekä luontoreittien sijoittamisedellytyksiä Rukan osayleiskaavan ja Kitkajärven rannan väliselle alueelle. Kaavahankkeen luonnos on tulossa nähtäville. Luonnoksessa luonnonsuojelualueen lisäksi maisema-arvoja sisältävää ympäristöä sijoittuu Kouervaaran, Naatikka-, Riihi-, Rova- ja Hangasvaaraan.

Yhdyskuntatekniikan lautakunta toteaa lausuntonaan, että Kuusamon yleiskaavan maankäyttöön (paikallisesti merkittävä ulkoilureittivaraus, SE -merkintä) perustuen ei haetulle valtaus-oikeudelle tule myöntää lupaa.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on perustanut päätöksellään 23.1.1998 luonnonsuojelualueen yksityisomistuksessa olevalle tilalle Kouervaara RN:o 4:26 ja Tuiskutar RN:o 42:19. Nämä kaksi erillistä kulumistaan toisiinsa yhteydessä olevaa aluetta perustettiin luonnonsuojelualueiksi samalla päätöksellä. Valtaushakemuksen mukainen alue sijoittuu näille molemmille luonnonsuojelualueille. Ympäristökeskus perusti päätöksellään lisäksi 28.8.2001 luonnonsuojelualueen yksityisomistuksessa olevalle tilalle Kesäranta RN:o 3:27, joka sijoittuu lähelle valtaushakemuksen mukaista aluetta sen eteläpuolelle. Nämä kaikki kolme yksityismaiden rauhoitusaluetta sijoittuvat Kouervaaran Natura-alueelle.

Kouervaaran Natura-alueella on lisäksi valtion omistuksessa ja Metsähallituksen hallinnassa olevia kiinteistöjä (42:31, 42:27, 35:24 ja 3:30), jotka on hankittu valtiolle luonnonsuojelutaroituksiin. Kyseiset alueet kuuluvat valtioneuvoston Natura 2000 – suojelukohteeseen Kouervaaran lehdot ja suot FI1101603 ja niillä on toteutettu Natura-alueen suojelu.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus antoi 11.12.2002 Belvedere Resources Finland Oy:lle lausunnon malminetsintätöistä Kuusamon Kouervaaralla. Kauppa- ja teollisuusministeriö antoi 2.2.2004 Belvedere Resources Finland Oy:lle valtauskirjan 7480/1 Kouervaaraan kulan, kuparin ja koboltin etsimiseksi, jolle nyt siis haetaan jatkoaikaa.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus myönsi 18.11.2004 Belvedere Resources Finland Oy:lle luvan poiketa tilalle Kuusamo, Kesäniemi, Kouervaara RN:o 4:26 perustetun luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä. Lupa oli voimassa vuoden 2004 loppuun ja oikeutti poraamaan kyseisellä suojelualueella päätöksen liitekarttaan merkittyihin kohtiin neljä 62 mm läpimittaista reikää maaperänäytteiden ottamiseksi. Ympäristökeskuksen edustajat kävivät 31.5.2005 Kouervaara RN:o 4:26 tilalle perustetulla suojelualueella, jolloin alueella ei ha-

vaittu myönnetyn poikkeusluvan vastaisia toimia. Metsähallitukselta vuonna 2008 saadun tiedon mukaan valtion omistamille suojelukiinteistöille ei ole myönnetty kairauslupia.

Maankäytön suunnitelmat

Suojelualueet. Valtausalue kuuluu suurelta osin valtioneuvoston Natura 2000 -suojeluverkoston kohteeseen Kouvervaaran lehdot ja suot FI1101603. Alueelle on jo perustettu luonnonsuojelualueita edellä kuvatulla tavalla.

Kouvervaaran suojelukohteet ovat erittäin tärkeä vaateliaan lehto- ja lettolajiston suojelukohte. Alueella tavataan rehevän alueen lehtotyyppisiä sekä harvinaisia ja uhanalaisia lajeja hyvin monipuolisesti. Riihilammesta laskevan puron varressa tavataan puhtaana lajistorikasta myyränporras-, hiirenporras-, kotkansiipi- ja pohjansinivalvattilehtoa. Myyränportaan esiintymä on muusta levinneisyysalueestaan sangen erillinen ja ainoa esiintymä Länsi-Kuusamossa.

Luontodirektiivin luontotyyppinä alueella esiintyvät boreaaliset lehdot (9050), boreaaliset luonnonmetsät (9010), huurresammallähteet ((7220), pikkujoet ja purot (3260), puustoiset suot (91D0), aapasuot (7310) ja humuspitoiset lammet ja järvet (3160).

Kouvervaaran Natura-alueella esiintyvät luontodirektiivin liitteen IV mukaista ns. tiukkaa suojelua edellyttävä laji myyränporras (*Diplazium sibiricum*) sekä kaksi muuta putkilokasvilajia. Nämä kolme putkilokasvilajia ovat myös luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitettuja.

Pohjavesialueet. Kouvervaaran valtaushakemuksessa esitetyllä tutkimusalueella ei ole yhdyskuntien vedenhankintaa varten kartoitettuja eikä luokiteltuja pohjavesialueita. Lähimmät tutkimusalueen ulkopuoliset pohjavesialueet ovat alueelta 2,8 kilometrin päässä lounaaseen sijaitseva Lahdenperänkangas (11305109) ja koilliseen 6,8 kilometrin päässä sijaitseva Noivioharju-Sivakkaharju (11305102). Molemmat pohjavesialueet on luokiteltu vedensaannin kannalta tärkeiksi pohjavesialueiksi. Lahdenperänkankaalla on yksi ja Noivioharju-Sivakkaharjulla on kaksi vedenottamoita.

Pohjavesiin liittyen kairauksia tehtäessä on huolehdittava siitä, että öljytuotteita tai haittaa aiheuttavia kemikaaleja käsiteltäessä niitä ei pääse pohjaveteen eikä maaperään. Luonnontilaisten lähteiden lähistöllä toimimista on vältettävä.

Kaavoitus. Ympäristöministeriön 17.2.2005 vahvistamassa maakuntakaavassa valtausalueelle on osoitettu osittain LUONNONSUOJELUALUE (SL). Maakuntakaavassa ei ole muita varauksia. Alueelle on laadittu Kuusamon valtuuston 6.11.2008 hyväksymä, oikeusvaikutteinen Kuusamon yleiskaava. Valtausalueelle on osoitettu osittain LUONNONSUOJELUALUE (SL-2) ja Natura-alue. Alueen kautta kulkee paikallinen ulkoilureitti. Yleiskaavassa on annettu kaivostoiminnan osalta yleismääräys: "Yleiskaava-alueella kaupunki antaa lausunnon kaivoslain mukaisista hankkeista."

Alueelle ei ole laadittu asemakaavoja. Rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan valtausalueella on yksi lomarakennus.

ELY-keskuksen lausunto

Hakemuksen liitekartta on edelleen varsin epäselvä. Natura- ja luonnonsuojelualueiden sijainti ei ilmene riittävästi. Natura-alueen raja-alue puuttuu kartasta edelleen kokonaan. Hakemuskirjoissa mainitaan tiedot niistä luontotyypeistä ja lajeista, jotka on ilmoitettu Natu-

ra-tietolomakkeella. Mainitaan myös virheellisesti, ettei aluetta ole suojeltu. Natura-alue on nykyisin suojeltu joko yksityismaiden tai valtionmaiden suojelualueena. Asiakirjoihin ei sisälly minkäänlaista vaikutusarviointia niille luontotyypeille ja lajeille, joiden vuoksi kohde sisältyy Suomen Natura-verkoston. Hankkeesta vastaavan on kuitenkin oltava selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista ja ympäristöviranomaisen on voitava ottaa kantaa näihin vaikutuksiin. Esitettyjen tietojen perusteella tämä ei ole mahdollista.

Noin puolet valtaushakemuksen mukaisesta alueesta sijoittuu Kouervaaran Natura-alueelle. Hakemuksessa ei tarkemmin mainita mihin suunnitellut uudet kairauskohteet sijoittuisivat ja onko toimenpiteitä tarkoitus tehdä luonnonsuojelualueilla. Hakemus on näiltä osin puutteellinen. Mikäli suojelualueilla on tarkoitus kairata, tulee hakemuksessa analysoida toimenpiteiden vaikutuksia niille suojeluarvoille, joiden vuoksi ko. kohde on sisällytetty Suomen Natura 2000 –verkostoon. Maininta, että yhtiö "toteuttaa geologinen tutkimus ja malminetsintä luonnonsuojelulain 65 §:n nojalla siten, että ne yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa eivät heikennä Natura 2000 –verkoston sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 –verkostoon", ei ole riittävä.

28.11.2004 myöntämässään luvassa ympäristökeskus mahdollisti silloisen hakemuksen mukaisesti neljän reiän kairamisen Kouervaaran yksityismaan suojelualueella. Muita kaivamista tai maanmuokkaustoimia ei sallittu. Luvan käytöstä tuli antaa kirjallinen selvitys ympäristökeskukselle (jota ei ole toimitettu) ja jäljet tuli maastossa entisöidä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo parasta olevan, ettei Kouervaaran luonnonsuojelualueilla enää kairata. Mikäli yhtiö näkee tähän kuitenkin tarvetta, tulee asianmukainen hakemus kairauskohteineen esittää ja luvat suojelualueilla toimimiseen hankkia ennen kuin valtausta voidaan jatkaa luonnonsuojelualueilla. Hakemuksessa on tuotava esiin toimenpiteiden vaikutukset niihin luonnonarvoihin, joiden perusteella Kouervaara on sisällytetty Suomen Natura-verkoston. Yksityismaiden luonnonsuojelualueella lupa-asian käsittelee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja valtion maalla Metsähallitus. Mahdollisessa hakemuksessa tulee analysoida toimenpiteiden vaikutuksia niille suojeluarvoille, joiden vuoksi ko. kohde on sisällytetty Suomen Natura 2000 –verkostoon. Lupaviranomainen voi päätöksessään asettaa ehtoja toiminnalle. Harkintaan tulee myös luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen Natura-arvioinnin laatiminen jo tutkimuksista.

Lausunnolla olevassa hakemuksessa mainitaan mahdollisesta kaivospiiri- ja ympäristölupa-hakemuksesta. ELY-keskus toteaa, että mikäli tutkimukset johtavat siihen, että kaivostoiminnan aloittaminen on kannattavaa, tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaiset säännökset uusien selvitysten ja vuorovaikutusmenettelyjen tarpeesta. Kaivostoiminnan aloittaminen edellyttää luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua Natura-arvioinnin laatimista. Natura-arviointi on ajallisesti luontevaa sovittaa yhteen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen YVA-menettelyn kanssa. Tällöin Kouervaaran suojelukohteiden lisäksi arvioitavaksi tulee kaivostoiminnan vaikutukset myös mm. Kouervaaran länsipuolella sijaitsevalle Kitkajärven FI1101616 Natura-kohteelle.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Mikäli hakijalle myönnetään hakemuksen mukainen valtausoikeus, tulee valtausalueella tehtävissä tutkimuksissa huomioida tässä lausunnossa esitetyt tiedot.

Valtausalueella sijaitsevat luonnonsuojelualueet ja -suojeluohjelmakohteet

Haettu valtausalue sijaitsee osin Kouvervaaran lehdot ja suot -nimisellä Natura-alueella (FI1101603). Pääosa Natura-alueesta kuuluu myös soidensuojeluohjelmaan (550110460 Kouvervaaran alue- Riihisuo). Hakemuksen kohdealueella sijaitsevista kiinteistöistä Valtio-Lahdenperä (305-416-42-27) ja Metsä-Ritola (305-416-42-31) ovat valtion omistuksessa ja Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelujen hallinnassa. Kiinteistöjen käyttötarkoitus on luonnonsuojelu. Osa valtausalueesta sijaitsee myös yksityisomistuksessa olevalla luonnonsuojelualueella (Y5A117689), joka sijaitsee kiinteistöillä Tuiskutar (305-416-42-19) ja Kouvervaara (305-409-4-26).

Luontoarvot valtausalueella

Kouvervaaran alue on erittäin tärkeä vaateliaan lehto- ja lettolajiston suojelukohde. Alueella ei ole vielä tehty tarkempaa luontotyyppi-inventointia, joten tiedot luontotyypeistä ovat osin puutteelliset. Naturatietokannan mukaan alueella esiintyy Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen 1 luontotyyppinä humuspitoiset lammet ja järvet, puustoiset suot*, pikkujoet ja purot, huurreammallähteet*, letot, aapasuot*, luonnonmetsät* ja lehdot, joista tähdellä merkityt ovat priorisoituja, ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppinä. Naturaluontotyyppeihin sisältyy todennäköisesti monia kansallisesti uhanalaisia tai silmällä pidettäviä luontotyyppinä, joiden sijainnista ja laajuudesta Metsähallituksella ei ole päivitettyä tietoa. Erityisen arvokkaita ovat useita eri lehtotyyppinä edustavat boreaaliset lehdot, joiden osuus Kouvervaaran Natura-alueen kokonaispinta-alasta on huomattava.

Kouvervaaran Natura-alue on tunnettu vaateliaan lehtoaajistan esiintymisalue. Natura-alueelta ja sen lähiympäristöstä tunnetaan useita neidonkengän, lettorigon, tikankontin ja myyränportaan esiintymiä (Hertta Eliölajit- tietojärjestelmä 8.6.2011). Lajit ovat Euroopan unionin luontodirektiivin liitteiden II ja IV mukaisia, tiukasti suojeltuja lajeja, kaksi ensiksi mainittua lisäksi luonnonsuojeluasetuksessa mainittuja uhanalaisia lajeja. Alueella esiintyy myös lintudirektiivin liitteen I laji, jonka tiedot ovat salassa pidettäviä. Kouvervaaran alueelta on lisäksi tiedossa useita sijainniltaan epätarkempia havaintoja sellaisten valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisten, silmällä pidettävien tai harvinaisten lajien esiintymistä, jotka on ilmoitettu Naturatietokannassa kohdassa "muut tärkeät kasvi- tai eläinlajit". Kouvervaaran alueella on tehty kattavia lajistoselvityksiä. Valtaushakemuksen liitekartan mukaiselta valtaushakemusalueelta ei ole olemassa tarkkoja lajitietoja.

Luontoarvojen huomioiminen valtausalueella tehtävissä tutkimuksissa

Valtausoikeuteen sisältyvässä tutkimustyössä on kaikissa vaiheissa huomioitava alueen suojeluarvot, joille tutkimuksista ei saa aiheutua haittaa. Metsähallitus huomauttaa, että vaikka malminetsintään liittyvä tutkimustyö tietyin edellytyksin lienee alueella mahdollista, tulee mahdollista kaivostoimintaa Natura- alueella suunniteltaessa huomioida luonnonsuojelulain 66 §:n säännökset luvan myöntämisestä hankkeelle.

Tutkimukset Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla edellyttävät tutkimuslupaa. Mahdollinen maastoliikenne Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla vaatii myös maastoliikenneluvan. Lupia on haettava riittävän ajoissa ennen tutkimusten aiottua aloittamista, jotta

luontoarvot voidaan lupapäätöksen ehtojen avulla turvata. Natura-alueen valtionmaita koskevan lupahakemuksen käsittelee Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelut. Yksityisellä luonnonsuojelualueella tutkimukset todennäköisesti edellyttävät lupaa poiketa suojelualueen rauhoitusmääräyksistä. Tällaista lupaa on haettava Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Natura-alueen osalta Metsähallitus huomauttaa, että hankkeen toteuttajan on luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisesti selvitettävä hankkeen vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteina oleviin luonnonarvoihin. Koska aluetta koskevat luontotyyppi- ja lajistotiedot ovat osin puutteelliset, on hakijan tarvittaessa selvitettävä omalla kustannuksellaan luontoarvot alueilta, joille tutkimukset kohdistuvat. Metsähallitusta on informoitava riittävän ajoissa Natura-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä tehtävistä toimenpiteistä.

Oivangin paliskunta

Oivangin paliskunta vastustaa valtauslupaa Kouvervaaran alueelle, mikäli lupaehdoissa ei pystytä takaamaan poronhoidon häiriötöntä ja turvallista jatkamista alueella kuin myös neuvotteluelvoitetta tutkimustyön haittojen minimoimiseksi.

Belvedere Resources Finland Oy on hakemassa tutkimuslupaa (valtausoikeutta) maimin etsimiseksi Kouvervaaran alueelle. Oivangin paliskunnalla on oikeus tulla kuulluksi kaikissa niissä asioissa, jotka koskevat paliskuntaa ja paliskunnan poronhoitoa. Viranomaisella on neuvotteluvollisuus poronhoitolain (848/1990) 53 §:n mukaan poronhoitoalueella sijaitsevien, poronhoitoon olennaisesti vaikuttavissa valtion maita koskevissa asioissa.

Oivangin paliskunta on 1662 km² laaja alue, jolla palkii 2400 eloporoa vasaoneen. Paliskunnassamme on 55 poronomistajaa perheineen, jotka saavat elantonsa osin tai kokonaan poroelinkeinosta. Oivangin paliskunta harjoittaa elinkeinoaan valtaushakemuksissa mainituilla Kouvervaaran alueella.

Belvedere Resources Finland Oy:n tai määräämänsä tutkimustyö alueella ei saa vaarantaa paliskunnan poronhoitotöitä (poronhoitolaki 42 §) tai häiritä porojen vasonta- ja muuta rauhaa niiden omalla laidunnusalueella.

Kouvervaaran alue on paliskunnan länsiosan tärkeimpiä vasoma-alueita. Alue on rehevää ja tarjoaa varhain keväällä ravintoa vaatimille ja vasoille. Alue on rauhallista ja siten erittäin tärkeä vasamarauhan kannalta. Etenkin luonnonsuojelualueet tarjoavat poroille merkittävän ja rauhallisen alueen.

Alueella sijaitsee luonnonsuojelualue (Natura-alue, Kouvervaaran lehdot ja suot). Liikkuminen maastoajoneuvoilla tarvitsee erilliset luvat. Kouvervaaran alue on erittäin tärkeä vaateli-
aan lehto- ja lettolajiston suojelukohde. Alueella tavataan rehevän alueen lehtotyyppisiä sekä harvinaisia uhanalaisia lajeja hyvin monipuolisesti. Ennen valtauslupaa tulee tutkia vaarantuvatko luonnonsuojelualueen suojelliset arvot.

Oivangin paliskunta vaatii poronhoidon huomioon ottamista kaikessa alueellaan tapahtuvassa toiminnassa ja selkeän neuvotteluelvoitteen asettamista lupaehtoihin kaivosyhtiölle, Belvedere Resources Finland Oy:lle sekä mahdolliselle kolmansille osapuolille (oikeuksien siirronsaajalle) huomioiden poronhoitolain 42 §.

Paliskunnan maankäyttöoikeus

Poronhoitoelinkeinolle on lailla suojattu, vapaa laidunoikeus (PHL 2 ja 3 §). Poroilla on oikeus ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta. Vapaa laidunnusoikeus on edellytys kannattavalle poronhoidolle. Se on tarkoitettu ja tunnustettu pysyväksi oikeudeksi. Se on turvattu lain tasoisella säädöksellä (PHL 3 §). Se tarkoittaa porolle oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, poikkeukset on lueteltu laissa. Valtausalue kuuluu 100 % paliskunnan maankäyttöoikeuden, vapaan laidunnusoikeuden, piiriin.

Poroelinkeinon menetykset valtauksella tapahtuvan tutkimuksen ja sen aiheuttaman häiriön myötä voi aiheuttaa menetyksiä paliskunnallemme. Alueella suoritetaan vasojen kesämerkityksiä siirtoaidoissa. Porot vasoineen kerätään Kouvervaaran alueelta siirtoaitoihin. Poronhoitoelinkeinoa harjoittavat ovat oikeutettuja maan käyttöön paliskunnan alueella kuin myös korvauksiin porojen "pelottelun" (PHL 42 §) = häiriöiden ja mahdollisen poronhoitotyölle aiheutuneen haitan johdosta. Mahdolliseen lupaan tulee liittää ehto etukäteen tapahtuvista neuvotteluista sekä poronhoidolla aiheutuvista mahdollisista vahinkojen ja haittojen korvausvelvoitteesta.

Kaivostoiminnan maankäyttö

Maan käyttäminen mahdollisen kaivostoiminnan valmisteluun tai koetoimintaan ei saa pilata porojen laidunalueita. Valtausalue sijaitsee poronhoitoalueella. Porot tulee ottaa huomioon kaikessa toiminnassa, mahdolliset kaivannot tai montut tulee suojata niin, etteivät porot pääse niihin. Tarvittaessa tulee asettaa vakuus kaivantojen ja louhintapaikkojen ennalleen saattamisesta toiminnan loppuessa. Mikäli tutkimus- tai muu toiminta siirretään kolmannelle, tulee siirtäjä ja siirronsaaja yhteisvastuullisesti velvoittaa vahinkojen ja haittojen korvaamiseen. Tarvittaessa tulee asettaa turvaava vakuus toiminnan aiheuttamien vahinkojen korvaamisen varalle.

Mikäli alueella aloitetaan koetoimintaan ja tutkimiseen liittyvät työt, vaadimme toimivan yhteydenpitojärjestelmän luomista paliskunnan ja kaivosyhtiön ja valtion viranomaisen välille. Oivangin paliskunta suorittaa samoilla alueilla poronhoitotöitä. Niiden häiriötön sujuminen, haittojen ja vahinkojen syntymisen estämiseen tulee luoda toimiva järjestelmä (viittaus poronhoitolaki 42 §). Näitä voivat olla esimerkiksi laidunalueiden menetys, työmenetelmien hankaloituminen ja poroille aiheutuneet vahingot ja 1 tai toisesta osapuolesta johtuva kustannusten nousu.

Tietojen saanti toiminnasta paliskunnan alueella

Oivangin paliskunnan alueella suoritettava tutkimustoiminta tulee mahdollisesti muuttamaan porojen liikkumista ja laiduntamista alueella. Paliskunnalla ei ole tarvittavia tietoja toiminnan laajuudesta, kestosta ja massiivisuudesta. Tarvitsemme lisäselvityksiä Belvedere Resources Finland Oy kaivosyhtiöltä tulevasta toiminnasta alueella. Toimivan neuvottelujärjestelmän, haittojen ja vahinkojen korvausjärjestelmän luominen myös tulevaisuudessa ilmeneville vahingoille ja haitoille ovat ensimmäinen edellytys, joka tulee turvata aina mahdollisesta valtausluvasta alkaen.

Metsäsaamelaisten ja heidän jälkeläisten nautintaoikeus maahan

Juha Joonan on tutkinut metsäsaamelaisten ja heidän jälkeläistensä oikeutta maahan (Juha Joonan 2006: Entisiin Tornion ja Kemin lapinmaihin kuuluneiden alueiden maa- ja vesioikeuksista, Juridica Lapponica 32). Valtaus sijaitsee metsäsaamelaisten perinteisillä alueilla, joihin heillä on ollut ikimuistoinen nautintaoikeus.

Lopuksi

Mahdollisissa valtauslupaehdoissa Belvedere Resources Finland Oy tai määräämänsä tulee velvoittaa neuvottelemaan ja sopimaan yhtiön ja määräämänsä toiminnan tuomista muutoksista alueelle kuin myös toiminnan aiheuttamien vahinkojen ja menetysten korvauksista. Sopimusta on tarvittaessa voitava tarkistaa vuosittaisissa neuvotteluissa ja katselmuksissa.

Paliskunnan alueella tapahtuvista toiminnasta on neuvoteltava paikallisen paliskunnan kanssa turvallisuuden ja poronhoitotöiden onnistumisen takaamiseksi poroille ja poromiehille.

Kaivosyhtiö Belvedere Resources Finland Oy tulee velvoittaa korvaamaan tutkimustyön aiheuttamat haitat ja vahingot.

Kaivosyhtiö tulee velvoittaa noudattamaan tavanomaista suurempaa huolellisuutta tutkimustoiminnassaan, koska on todennäköistä, että alueella voi olla myös muita radioaktiivisia raskasmetalleja kuten uraania.

Oivangin paliskunta vastustaa valtauslupaa kaivosyhtiö Belvedere Resources Finland Oy:lle Kouvervaaran alueelle, mikäli lupaehdoissa ei pystytä takaamaan poronhoidon häiriötöntä ja turvallista jatkamista alueella kuin myös neuvotteluelvoitetta tutkimustyön haittojen minimoimiseksi.

Hakijan vastine

Ensimmäisen valtausoikeuden aikana hakija on tehnyt paljon tutkimustöitä alueella (geofyysikka ja timanttikairaus). Toiminnasta ei ole aiheutunut vahinkoa ympäristölle. Yhtiö on suorittanut kairausohjelmat talvella ja muuna aikana, että alueelle ei jäänyt pysyviä jälkiä. Osa haettavasta alueesta sijoittuu Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella sekä luonnonsuojelualueille. Yhtiö on hyvin tietoinen asiasta ja tulee suorittamaan tutkimustoiminnan alueella siten, että alueelle ei aiheudu vahinkoja. Kaikki jäljet entisöidään kaivoslain mukaisesti. Hakija on sijoittanut merkittävää summaa rahaa ja työvoimaa ja aikomuksena on jatkaa tutkimustoimintaa Kouvervaaran alueella.

Hakija antaa seuraavat vastineet hakemuksen johdosta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin:

1. Vastine Kuusamon kaupungin lausuntoon

Hakija suorittaa malminetsinnän toimenpiteitä huolellisesti eikä malminetsinnästä voi koitua merkittäviä vahinkoja maastolle. Hakija ymmärtää, että Kuusamon kaupungilla on suunnitellut kyseessä olevan alueen suhteen. Hakija on kuitenkin sitä mieltä, että tutkimustoiminta ei aiheuta haittaa tilanteelle. Myöhemmin, mikäli kysymykseen tulee kaivospiirihakemus, kaikki asiat otetaan huomioon ja hoidetaan tilanteen mukaisesti. Hakija pyytää myöntämään valtausoikeutta, jotta tutkimustöitä alueella voisi jatkaa.

2. Vastine Oivangin paliskunnan lausuntoon

Hakija vahvistaa, että tutkimustoiminnasta ei aiheudu häiriötä poroille. Hakijan viime kauden valtausoikeuden aikana (v. 2003 – 2008) ei tullut mitään vahinkoja maastolle tai poroille. Hakija ilmoittaa Oivangin paliskunnalle tutkimustoimenpiteistä ja tarvittaessa tekee erikseen sopimuksen poro-asian hoitamiseksi. Malminetsinnän vaihe ei millään tavalla aiheuta merkittäviä ongelmia poronhoidon suhteen.

3. Vastine Metsähallituksen lausuntoon

Hakija vahvistaa, että malminetsinnän tutkimustöiden suorittaessa kaikissa vaiheissa huomioidaan alueen suojeluarvot, joille tutkimuksista ei saa aiheutua haittaa. Yhtiö hakee Metsähallitukselta etukäteen tutkimuslupaa, jotta alueen luontoarvot voidaan lupapäätöksen ehtojen avulla turvata. Nyt kyseessä oleva malminetsinnän vaihe ei kovasti vaikuta alueen luonnonarvoihin. Metsähallitusta informoidaan ajoissa Natura-alueella tai sen läheisyydessä tehtävistä toimenpiteistä.

4. Vastine ELY-keskuksen lausuntoon

Haettavaan valtausalueeseen sisältyy Natura 2000- ja luonnonsuojelualueita. Näin oli entisen valtauksen osaltakin. Lausunnossa mainitaan, että Yhtiö sai 18.11.2011 Ympäristökeskuksesta luvan 4 kairausreiän kairaamiseen Kouvervaaran luonnonsuojelualueella ja Ympäristökeskuksen edustajat vahvistivat, että Yhtiö on noudattanut kaikkia annettuja määräyksiä ja alueella ei havaittu myönnetyn poikkeusluvan vastaisia toimia. Samalla tavalla Yhtiö aikoo toimia tällä kertakin: ensin haetaan lupaa Ympäristökeskuksesta kairaus toimintaan ja noudatetaan kaikkia määräyksiä tässä suhteessa.

Tällä hetkellä ei voi laatia tarkkaa suunnitelmaa tulevista kairausrei'istä. Kaikki riippuu siitä, minkälaiset tulokset saadaan geofysiikan avulla. Kun kaikki kairausta kannustavat tiedot ovat jo saatu, tehdään kairaus suunnitelma ja esitetään Ympäristökeskukselle myöntämiseksi. Ympäristökeskus voi tarkistaa tilanteen ja antaa luvan tai hylätä sen. Tästä ei ole kysymys tällä hetkellä.

Jos valtaus/malminetsinnän lupa myönnetään, joka tapauksessa haetaan lupaa Ympäristökeskuksesta, Metsähallitukselta ja neuvotellaan Oivangin paliskunnan poroisännän kanssa. Pääasia on että, pyydetään lupa ELY-keskukselta ja toimitaan määräysten mukaisesti. ELY-keskus tarkistaa asian ja tarvittaessa Yhtiö maksaa palveluista.

Yhtiö suorittaa malminetsintätyöt huolellisesti ja hoitaa kaikki asiat luonnonsuojelualueella ja pohjavesialueella. Pohjavesiin liittyen kairauksia suorittaessa Yhtiö huolehtii siitä, että öljytuotteita tai haittaa aiheuttavia kemikaaleja käsiteltäessä niitä ei pääse pohjaveteen eikä maaperään. Kuten kerrottu lausunnossa, haettavalla valtausalueella ei ole muita rakennuksia kuin yksi lomarakennus ja se on rajattu pois hakemuksesta.

Viime kerran 4 reiän kairaamiseen luvalla on kairattu ne reiät ja jäljet olivat entisöity. Tuulevaisuudessa toiminnasta toimitetaan raportti. Jos tulee tarvetta kairata taas suojelualueella, esitetään asianmukainen hakemus ja luvan saatua noudetaan kaikkia säännöksiä. Hakemuksessa esitetään toimenpiteiden vaikutukset niihin luonnonarvoihin, joiden perusteella Kouvervaara on sisällytetty Suomen Natura 2000 -verkostoon.

Kuten sanottu, jos tutkimukset johtavat kannattavaan kaivostoimintaan, otetaan huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja luonnonsuojelulain 65§:n mukaiset säännökset uusien selvitysten ja vuorovaikutusmenettelyjen tarpeesta. Kaivostoiminnan aloittaminen edellyttää, että kaikkia lausunnossa mainittuja menettelyitä noudetaan.

Lopuksi Yhtiö pyytää kaivosviranomaista myöntämään valtausoikeuden ja vahvistamaan, että Natura 2000 -alueella ja luonnonsuojelualueella toimenpiteet suoritetaan kaikkien sääntöjen

mukaisesti ja etukäteen haetaan ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta ja Paliskunnan poroisännältä lupaa.

Kunnan kielteisestä lausunnosta johtuen, kaivosviranomainen on pyytänyt hakijalta lisäselvitystä kaivoslain 6 §:n 1 momentin 8 kohdan tarkoittamasta erityisestä syytä valtauksen myöntämiselle

Hakija on toimittanut pyydetyn selvityksen 22.11.2012

Yhtiö on hakenut valtausoikeutta Kuusamon kunnan Kouvervaaran alueelle. Sama alue oli Yhtiön valtauksena aikaisemmin v. 2003 – 2008. Alueelle haettiin jatkoaikaa v. 2009 mutta taloudellisen kriisin takia Yhtiö perui hakemuksen. Myöhemmin, taloustilanteen parannuttua Yhtiö on taas hakenut valtausoikeutta alueelle.

Ensimmäisen valtausoikeuden aikana Yhtiö suoritti paljon tutkimustöitä alueella (Geofysiikka ja timanttikairaus) ja toimenpiteet eivät aiheuttaneet mitään vahinkoja ympäristölle. Yhtiö on suorittanut kairausohjelmat talvella ja muuna aikana, siten että alueelle ei jäänyt jälkiä tutkimustoimenpiteistä. Osa haettavasta alueesta on Natura 2000- ja luonnonsuojelualueella. Yhtiö on hyvin tietoinen asiasta ja aikoo suorittaa tutkimustoimenpiteet alueella huolellisesti siten, että vahinkoja ei alueella synny ja kaikki jäljet entisöidään ajoissa.

Yhtiö on sijoittanut merkittävää summaa rahaa ja työvoimaa tähän projektiin ja aikoo jatkaa malminetsintätöitä Kouvervaaran alueella selvittääkseni alueen malmipotentiali.

Yhtiö on antanut vastineet eri lausuntoihin, mitkä ovat saapuneet ministeriöön 17.04.2012.

- Hakija suorittaa malminetsinnän toimenpiteitä huolellisesti eikä malminetsinnästä voi koitua merkittäviä vahinkoja maastolle. Hakija ymmärtää, että Kuusamon kaupungilla on suunnitelmat kyseessä olevan alueen suhteen. Hakija on kuitenkin sitä mieltä, että tutkimustoiminta ei aiheuta haittaa tilanteelle. Myöhemmin, mikäli kysymykseen tulee kaivospiirihaemus, kaikki asiat otetaan huomioon ja hoidetaan tilanteen mukaisesti.
- Hakija vahvistaa, että malminetsinnän tutkimustöiden suorittaessa kaikissa vaiheissa huomioidaan alueen suojeluarvot, joille tutkimuksista ei saa aiheutua haittaa. Yhtiö hakee Metsähallitukselta etukäteen tutkimuslupaa, jotta alueen luontoarvot voidaan lupapäätöksen ehtojen avulla turvata. Nyt kyseessä oleva malminetsinnän vaihe ei kovasti vaikuta alueen luonnonarvoihin. Metsähallitusta informoidaan ajoissa Natura-alueella tai sen läheisyydessä tehtävistä toimenpiteistä.
- Pohjois-Pohjanmaan ELY- Keskuksen lausunnossa Ympäristökeskuksen edustajat vahvistivat, että Yhtiö on noudattanut kaikkia annettuja määräyksiä ja alueella ei havaittu myönnetyin poikkeuslupan vastaisia toimia. Samalla tavalla Yhtiö aikoo toimia tällä kertakin: ensin hakea lupaa Ympäristökeskukselta kairaus toimintaan ja noudattaa kaikkia määräyksiä tässä suhteessa. Yhtiön suorittamat malminetsintätöitä suoritetaan huolellisesti ja kaikki asiat hoidetaan luonnonsuojelualueella ja Pohjavesialueella. Pohjavesiin liittyen kairauksia suorittaessa Yhtiö huolehtii siitä, että öljytuotteita tai haittaa aiheuttavia kemikaaleja käsitellessä niitä ei pääse pohjaveteen eikä maaperään. Haettavalla valtausalueella ei ole muita rakennuksia kuin yksi lomarakennus ja se on rajattu pois hakemuksesta.

Kuten sanottua, jos tutkimukset johtavat kannattavaan kaivostoimintaan, otetaan huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja luonnonsuojelulain 65§:n mukaiset säännökset uusien selvitysten ja vuorovaikutusmenettelyjen tarpeesta. Kaivostoiminnan aloittaminen edellyttää, että kaikkia lausunnossa mainittuja menettelyitä noudetaan.

Yhteenvetona:

- Kouervaaran valtaus oli alun perin myönnetty v. 2003 suorittaakseni malminetsinnätöitä. Yhtiö on luonnollisesti olettanut, että tutkimukset voidaan jatkaa siihen asti, milloin voi päättää jos kannatta hakea kaivoslupa tai riittämättömän malmimäärän vuoksi luovutetaan valtausoikeudesta. Tämän näkökulman perusteella, Yhtiö on sijoittanut tuntuvan määrän rahaa projektiin, mitä on kulutettu paikallisessa yhdyskunnassa. Me olemme noudattaneet kaikki lait ja säännöt malminetsinnän toimenpiteiden suorittaessa ja tuulevaisuudessakin jatkamme noudattamaan niitä.
- Yhtiö ei ole vielä savuttanut sitä vaihetta, milloin voi päätellä jos esiintymällä on tai ei ole riittävää määrää malmipotentialia jatkaakseni töitä laittaen kaivoslupahakemus; siksi Yhtiö uskoo, että on oikeudenmukaista, rehellistä ja järkevä saada lupa jatkamaan tutkimustöitä alueella. Ero malminetsinnän vaiheen ja kaivostoiminnan vaiheen välissä on suuri. Jos Yhtiö tulee siihen vaiheeseen, milloin se uskoo, että aihe on taloudellisesti kannattava, sitten se toimittaa kaikki lain mukaisesti tarvittavat hakemukset ja Yhteisöllä on kaivoslaki, minkä nojalla se voi päättää jos kaivostoiminta toteutuu ja millä ehdolla. Kuitenkin, tällä hetkellä me ollaan malminetsintä-vaiheessa ja sen vaikutus ympäristöön on aika vähän ja me uskomme, että on järkevää antaa meille mahdollisuus jatkaa malminetsintätöitä.

Lopuksi, kaikkien yllä mainittujen perusteella Yhtiö pyytää Tukesia myöntämään valtaus/malminetsintälupaa ja samalla vahvistaa, että Natura 2000 -alueella ja luonnonsuojelu-alueella toimenpiteet suoritetaan kaikkien sääntöjen mukaisesti ja etukäteen haetaan ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta ja Paliskunnan poroisännältä lupaa. Kuusamon kaupungin kaavoitus-asia ja malminetsinnän toimenpiteet eivät ole ristiriidassa keskenään.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Haettu valtausalue sijaitsee Kuusamon kaupungin hyväksymän yleiskaavan alueella.

Kuusamon kaupunki on vastustanut valtausoikeuden suorittamista. Kaupungin lausunnon mukaan haettu valtausalue halkaisee Kuusamon oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitetun luonnonsuojelualueen (SL-2) sekä paikallisen, merkittävän ulkoilureittivarauksen (talvisin laatu, kesäisin polkupyöräreitti).

Kaupungin lausunnosta ilmenee, että haettu valtausalue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, joka on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätaloukseen.

Kaupungin lausunnon mukaan alue on tärkeä kehitettäessä Kuusamon kaupunkia luontomatkailualueena sekä tärkeää loma-asumiseen soveltuvaa aluetta. Lisäksi Rukan osayleiskaavan ja Kitkajärven rannan välisen alue on merkitty selvitysalueeksi (SE), jolla selvitetään, onko alueella tarvetta tai mahdollisuutta yleiskaavan laatimiseen.

Valtauksen sallimisen erityisenä syynä hakija on esittänyt tekemiään investointeja alueen malmipotentialin tutkimiseen vuosina 2004-2008.

Ottaen huomioon Kuusamon yleiskaavan sisältämän maankäytön suunnitelman nyt kyseessä olevalle alueelle, on hakemuksen yhteydessä esille tulleita erityisiä syitä valtauksen sallimiseen pidettävä riittävinä.

Tätä päätöstä tehtäessä on otettu huomioon malminetsintään liittyvien tutkimustöiden vaikutus alueen kehittämiseen matkailualueena sekä loma-asumiseen soveltuvana alueena.

Alueen kaavallisen kehittämisen ja kaavoitusprosessiin liittyvien maaperätutkimusten ei katsota vaarantuvan malminetsintätöiden johdosta. Alueiden käytön mahdollista estevaikutusta pohtiessaan kaivosviranomaisen on ottaa huomioon tähän päätökseen liitetyt lupamääräykset, erityisesti lyhyemmän voimassaolon osalta.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa kaksi (2) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Kun otetaan huomioon hakijan esittämässä tutkimussuunnitelmassa esitettyjen tutkimustoimenpiteiden laatu, alueella aiemmin tehdyt tutkimukset, alueen erityispiirteet, valtausalueen sijainti suhteessa Kuusamon oikeusvaikuttei-

seen yleiskaavaan sekä Kuusamon kaupungin lausunto valtaushakemukseen, on kahden vuoden voimassaoloaikaa pidettävä riittävänä.

Tukes on tätä päätöstä tehdessään ottanut huomioon sen, että hakijayhtiöllä on ollut valtausoikeus nyt haettavalle alueelle voimassa vuosina 2004-2008. Tukes kuitenkin katsoo, että valtausoikeus on mahdollista myöntää, koska esitetyn selvityksen perusteella esiintymän jatkotutkimukset ovat perusteltuja.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoi-

dolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kulluttua päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Niiltä osin kun valtausalue ei sijaitse Natura 2000 – verkostoon kuuluvilla alueilla tai yksityisellä luonnonsuojelualueella (YSA 117689), tulee valtaajan sovittaa alueilla suoritettavat tutkimustoimenpiteet siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Tutkimustoimenpiteet on rajattava siten kuin edellä kohdassa *Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu* on todettu alkuvaiheen tutkimusten osalta (timanttikairaus, geofysiikan tutkimukset).

Perustelut: Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista. Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen ja valtaajan esittämän kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaisen tutkimussuunnitelman, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajattava ja niiden suorittamistapaa on ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla. Tämän rajauksen jälkeen kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

11. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteisiin kuuluvilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei tutkimustoimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Natura-alueella sijaitsevan valtausalueen osalta tutkimustoimenpiteet on rajattava maastossa jalkaisin tehtäviin geologisiin kartoituksiin ja kannettavilla laitteilla tehtäviin geofysiikan mittauksiin ja valtaajan tulee hyvissä ajoin ennen tutkimustöitä esittää kirjallinen tarkennettu tutkimussuunnitelma kaivosviranomaiselle. Suunnitelma on toimitettava samalla tiedoksi ELY-keskukselle sekä Metsähallitukselle.

Perustelut: Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, etteivät maastossa jalkaisin tehtävät geologiset kartoitukset ja kannettavilla laitteilla tehtävät geofysiikan mittaukset edellytä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen, valtausoikeuden nojalla sallitut tutkimustoimenpiteet on kuitenkin rajattava ja niiden suorittamistapaa ohjattava Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla.

Päätökseen liitetään määräys toimittaa kaivosviranomaiselle tarkempi tutkimussuunnitelma ennen kuin valtaaja aloittaa tutkimustoimet Natura 2000 -alueella. Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että

toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Tutkimussuunnitelma on samalla esitettävä ELY-keskukselle, mikä varmistaa osaltaan luonnonsuojelulain 65.3 §:n mukaisen tiedonsaannin. Lisäksi Metsähallitus voi tutkimussuunnitelman saatuaan tarkistaa, että esim. ajoreitit on valittu niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa luonnolle.

12. Jos tutkimustöiden tuloksena löydetyn malmiaiheen hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen Natura 2000 –verkostoon kuuluvilla alueilla edellyttää muita kuin maastossa jalkaisin tehtäviä geologisia kartoituksia ja kannettavilla laitteilla tehtäviä geofysiikan mittauksia, kuten kairaamista, koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, tulee valtaajan toimittaa ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja neuvoteltava suoritettavista tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu merkittävää heikennystä niille luonnonarvoille, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Neuvottelun yhteydessä tulee tarvittaessa käsiteltäväksi luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen Natura-alueen arviointi- ja lausuntomenettelyn tarpeellisuus.

Perustelut: Muiden kuin vähäisten ja tutkimussuunnitelmassa mainitsemattomien tutkimustoimenpiteiden osalta valtaajalle on annettu määräys tutkimussuunnitelman toimittamisesta sekä yhteydenpidosta ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista. Tällaisia toimenpiteitä voivat kaivoslain (503/1965) 12 §:n nojalla olla muun muassa kairaus, koelouhintaa taikka rikastaminen. Tällöin tutkimusten vaikutukset tulevat selvitettyä luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Tämän jälkeen voidaan uudestaan arvioida, onko hankkeesta tarpeen suorittaa luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen arviointimenettely.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista valtausalueella toimitettava yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja neuvoteltava tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 24 §:n nojalla tai luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n, luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeja tai lintudirektiivin liitteen I lintulajeja koskevien Suomea velvoittavien säännösten nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan alueella sijaitsee yksityinen Kouvertaaran luonnonsuojelualue (YSA 117689), joka on perustettu luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta se voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

ELY-keskuksen lausunnon mukaan alueella esiintyvät luontodirektiivin liitteen IV mukaista ns. tiukkaa suojelua edellyttävä laji myyränporras sekä kaksi muu-

ta putkilokasvilajia. Lajeja koskevat luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n mukaiset rauhoitusmääräykset, jotka sisältävät muun ohella lajin yksilöiden hävittämiskiellon. Myyränporras kuuluu luontodirektiivin liitteen IV lajeihin, joten se luetaan suojelua vaativiin kasvilajeihin, joiden hävittäminen on kielletty. Myyränporras on myös Suomen vastuulaji ja sen säilyttämisestä Suomella voidaan osoittaa olevan merkittävä kansainvälinen vastuu.

ELY-keskuksen lausunnossa ja Metsähallituksen mielipiteessä mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

14. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista toimitettava yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma Kuusamon kaupungille ja neuvoteltava tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu tarpeetonta vahinkoa valtausalueella sijaitsevalle ulkoilureitille.

Perustelut: Kuusamon kaupungin lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä Kuusamon kaupunkiin, jotta voidaan varmistua siitä, että tutkimustoimenpiteillä ei aiheuteta tarpeetonta vahinkoa valtausalueella sijaitsevalle ulkoilureitille.

15. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- kaivosviranomainen on käyttänyt sille annettua harkintamahdollisuutta poiketa viiden vuoden aikarajasta, joka on määrätty edellisen valtausoikeuden raukeamisen ja uuden valtausoikeuden myöntämisen väliseksi ajaksi.
- maankäyttö- ja rakennuslain mukainen maakuntakaava ei ole kaivoslaissa tarkoitettu valtauksen este.
- lupamääräykset huomioon ottaen, alueen kaavallisen kehittämisen ei katsota vaarantuvan malminetsintätöiden johdosta.
- ottaen huomioon nyt annettavan päätöksen lupamääräykset, ei tutkimustoiminnan katsota estävän häiriötöntä ja turvallista poronhoitoa, lisäksi viitataan lupamääräykseen 5.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Jätelaki (646/2011)
Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (441/2009)
Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **11.2.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Oulun hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

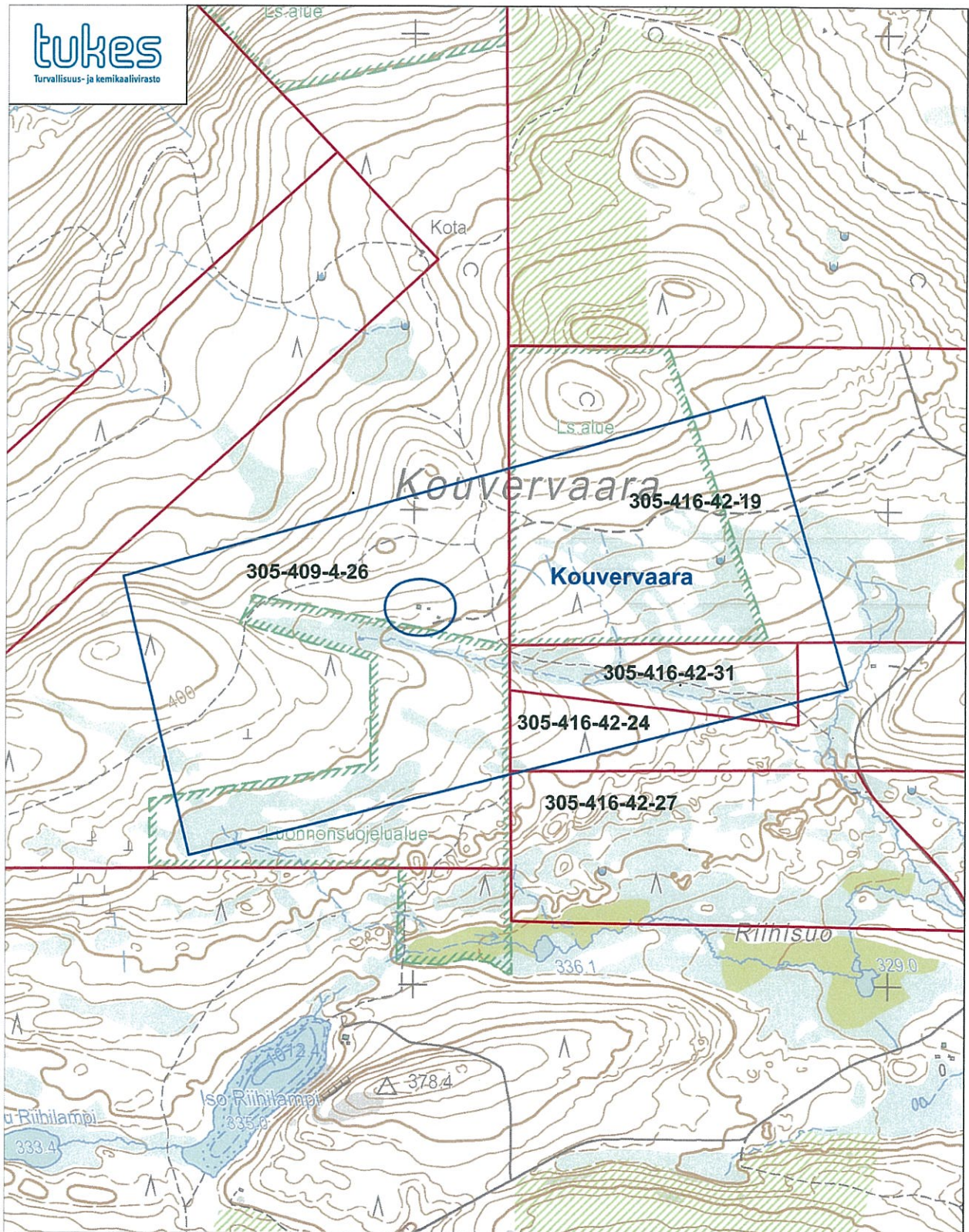
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Belvedere Resources Finland Oy
Kouvervaara
Mittakaava: 1:10 000
Maanmittauslaitos lupa nro 18/MML/12
© Maanmittauslaitos